

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/47/2019
Identifikačné číslo spisu: 3116221841
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3116221841.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu Zámecké vinařství Bzenec s.r.o., Zámecká 1508, Bzenec, Česká republika, IČO: 47 683 295 proti žalovanej N. T. G., nar. XX. T. XXXX, J. XXX/XX, J. B. P., zastúpenej LAW FIRM s.r.o., Špitálska 10, Bratislava, o určenie neúčinnosti popretia pohľadávky a iné, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16CoKR/4/2018-175 z 23. októbra 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej z a m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 37Cbi/35/2016-123 zo 14. septembra 2017 určil, že žalobca je veriteľom inej, vymáhateľnej pohľadávky proti úpadcovi, obchodnej spoločnosti AMARO, s.r.o. v konkurze, so sídlom Družstevná 291/51, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 35 785 543 (ďalej len „úpadca“), vo výške 331.881,50 eur, prihlásenej do konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 40K/31/2016, prihláškou č. 1, z kúpnej zmluvy, priznanej žalobcovi právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 39Cb/87/2011 zo dňa 10.03.2016 a zmenkovým platobným rozkazom Krajského súdu v Ostrave sp. zn. 32Cm/263/2010 zo dňa 09.09.2010, zapísanej v zozname pohľadávok pod číslom 8, ktorá je zabezpečená záložným právom v celej prihlásenej výške, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnému majetku zo dňa 02.02.2007 k nehnuteľnostiam v okrese N., obec J. B. P., k. ú. L., list vlastníctva č. XXXX a to budova - sklad so súpisným číslom XXX, postavená na parcele registra S. XXX/XX, pozemky - parcela registra S. XXX/XX o výmere 352 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela registra S. XXX/XXX o výmere 1.114 m² - ostatné plochy, s poradím zabezpečovacieho práva pre uspokojenie prvým, uzatvorenej medzi žalobcom ako záložným veriteľom a úpadcom ako záložcom, ktorá je zabezpečená záložným právom v celej prihlásenej výške, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnému majetku zo dňa 02.02.2007 k nehnuteľnostiam v okrese N., obec J. B. P., k. ú. L., list vlastníctva č. XXXX a to pozemky - parcela registra S.

XXX/XXX o výmere 246 m² - orná pôda, parcela registra S. XXX/XXX o výmere 10 285 m² - orná pôda, parcela registra S. XXX/XXX o výmere 38 m² - orná pôda a parcela registra S. XXX/XXX o výmere 103 m² - orná pôda, s poradím zabezpečovacieho práva pre uspokojenie prvým a k nehnuteľnostiam v okrese N., obec J. B. P., k. ú. L., list vlastníctva č. XXXX a to budova - rodinný dom, súpisné číslo XXX postavená na pozemku registra S. XXX, pozemky - parcela registra S. XXX o výmere 452 m² - zastavané plochy a nádvoría a parcela registra S. XXX o výmere 420 m² - záhrady, s poradím zabezpečovacieho práva pre uspokojenie druhým uzatvorenej medzi žalobcom ako záložným veriteľom, N.. T. G., nar. XX.XX.XXXX ako záložcom a úpadcom ako dlžníkom a ktorá je zabezpečená záložným právom v celej prihlásenej výške, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnému majetku zo dňa 02.02.2007 k nehnuteľnostiam v okrese N., obec Z., k. ú. Z. list vlastníctva č. XXX a to pozemky - parcela registra S. XXX o výmere 203 m² - zastavané plochy a nádvoría, s poradím zabezpečovacieho práva pre uspokojenie prvým uzatvorenej medzi žalobcom ako záložným veriteľom, N.. T. G., nar. XX.XX.XXXX a N.. Y. G., nar. XX.XX.XXXX ako záložcami a úpadcom ako dlžníkom, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiadnej zo strán sporu súd náhradu trov konania nepriznáva.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie v súvislosti so zamietnutím žaloby v časti, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti popretia prihlásenej pohľadávky poukázal na ustanovenie § 137 písm. d/ CSP, ktoré pripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu. Vyslovil názor, že zo žiadneho právneho predpisu však nevyplýva možnosť podania žaloby o určenie neúčinnosti popretia pohľadávky popierajúcim veriteľom, tak ako sa toho domáha žalobca. Konštatoval, že ani Zákon o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“) uvedenú situáciu nerieši, teda ani žalobcovi neumožňuje podať uvedený typ určovacej žaloby. So zreteľom na uvedené nemal súd prvej inštancie splnenú ani len základnú podmienku na to, aby sa podanou žalobou v tejto časti mohol zaoberať. Pokiaľ ide o žalobcom požadované určenie popretej pohľadávky mal súd prvej inštancie, vychádzajúc z ustanovenia § 32 ZoKR, zákonnú podmienku a to existenciu právneho záujmu na požadovanom určení, za splnenú. Výkonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že si žalobca v konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku ku dňu 28. septembra 2016 t. j. v základnej lehote na prihlasovanie pohľadávok, táto lehota plynula od 21. augusta 2016 do 4. októbra 2016, správca prihlásenú pohľadávku poprel dňa 2. novembra 2016 a veriteľ, žalovaný dňa 28. októbra 2016 (lehota na popieranie pohľadávok plynula od 5. októbra 2016 do 3. novembra 2016) a žalobca podal určovaciu žalobu na súde dňa 2. decembra 2016 (posledný deň tejto lehoty uplynul dňa 7. decembra 2016). So zreteľom na uvedené, súd prvej inštancie konštatoval, že pri prihlasovaní pohľadávky žalobcom, pri popretí pohľadávky správcem aj žalovaným ako aj pri podaní žaloby o určenie popretej pohľadávky boli dodržané zákonom stanovené prekluzívne lehoty, na skutočnosť ktorú je povinný prihliadať ex offo. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný poprel prihlásenú pohľadávku čo do výšky, právneho dôvodu, zabezpečovacieho práva a poradia zabezpečovacieho práva, a že rovnako čiastočne poprel prihlásenú pohľadávku správca, avšak proti nemu určovacia žaloba podaná nebola. Za medzi stranami nesporné považoval súd prvej inštancie skutočnosť, že si žalovaný prihlásil do konkurzu svoju pohľadávku, že k jej prihláseniu došlo po základnej prihlasovacej lehote a ani to, že ide o pohľadávku podmienenú. V súvislosti s postavením žalovaného, ako veriteľa, súd uviedol, že všetky práva v konkurze, ktoré patria veriteľovi prihlásenej pohľadávky, sú viazané na prihlásenú pohľadávku. Pre vznik postavenia veriteľa je podstatné iba to, že si žalovaný prihlásil do konkurzu svoju pohľadávku, a to bez ohľadu na to, o akú pohľadávku ide. Zákon nevylučuje, práve naopak predpokladá (§ 28 ods. 5, § 29 ods. 3 ZoKR) prihlásenie do konkurzu aj osôb, ktoré v čase prihlásenia reálne nie sú veriteľmi, nakoľko ich pohľadávky ešte neexistujú, avšak je možné, že im v budúcnosti vzniknú. Zdôraznil, že aj tieto osoby sú považované v zmysle ZoKR za veriteľov, avšak s určitými zákonnými obmedzeniami, podobne ako veritelia, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili po základnej prihlasovacej lehote. Poukazujúc na ustanovenie § 28 ods. 3 ZoKR, konštatoval, že zákon vylučuje veriteľa, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po základnej prihlasovacej lehote z výkonu takmer všetkých práv, ktoré by mu tým, že si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, inak patrili, keby k prihláseniu pohľadávky došlo v základnej prihlasovacej lehote. Uviedol, že uvedené ustanovenie bolo zaradené do ZoKR s účinnosťou od 1. januára 2012, čím sa zmiernila pôvodná právna úprava, ktorá prihlasovanie pohľadávok mimo zákonom určenej lehoty neumožňovala. Uvedené však obsahuje určité

obmedzenie pre veriteľa, ktorý základnú lehotu „nestihne“ a to v tom, že je obmedzený vo výkone svojich veriteľských práv, s výnimkou uspokojenia prihlásenej pohľadávky. V súvislosti s odkazom žalovanej na dôvodovú správu k novele ZoKR účinnej od 1. januára 2012, konkrétne bod 33 dôvodovej správy, súd prvej inštancie vyslovil názor, že ak bolo pôvodným úmyslom zákonodarcu obmedziť veriteľa, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po zákonnej prihlasovacej lehote iba v časti hlasovacích práv, tak sa tento úmysel nedostal do konečného textu zákona, resp. zákonodarca od tohto úmyslu upustil. Poukazujúc na znenie § 28 ods. 3 ZoKR, konštatoval, že je z neho jednoznačne zrejmé, že zákonodarca obmedzil veriteľa, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po základnej prihlasovacej lehote ako v hlasovacích právach, tak aj v ďalších právach spojených s prihlásenou pohľadávkou, pričom výslovne len špecifikoval jediné právo, ktoré mu po obmedzení zostáva, a to právo na uspokojenie. Uzavrel, že nakoľko dôvodová správa nezodpovedá textu zákona, nie je podľa názoru súdu možné z nej doslovne vychádzať. Text zákona v tomto smere označil za jasný, nevyvolávajúci potrebu jeho výkladu. Ak zákon hovorí o hlasovacích právach a ďalších právach v spojení s prihlásenou pohľadávkou, mal súd prvej inštancie za to, že mal na mysli celý „balík“ práv, t. j. všetky práva, ktoré veriteľovi prihlásenej pohľadávky v zmysle ZoKR patria. Uzavrel, že do týchto „ďalších práv spojených s prihlásenou pohľadávkou“ je potrebné zaradiť aj právo na popieranie prihlásených pohľadávok iných veriteľov. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že medzi stranami nebolo sporné, že k vzniku pohľadávky ku dňu vyhlásenia rozhodnutia nedošlo, a že v čase uskutočnenia popieracieho prejavu žalovanej pohľadávka reálne nevznikla. Keďže sú práva veriteľa viazané na jeho pohľadávku, tak do momentu, kým táto pohľadávka reálne nevznikne a jej vznik nie je správcovi riadne preukázaný, takýto veriteľ nemá v zmysle ZoKR vlastne žiadne práva, t. j. veriteľ podmienenej pohľadávky nemá ani právo popierať pohľadávku iného veriteľa. Na podporu správnosti jeho záverov poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín č. k. 40K/31/2016-172 zo dňa 14. novembra 2016 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoKR/14/02016 zo dňa 23. júna 2016. Ďalej vyslovil názor, že to, či ten ktorý veriteľ je oprávnený v zmysle ZoKR (teda či nie je z popierania pohľadávok vylúčený podľa § 28 ods. 3, 5) je súd povinný skúmať pri každom popretí uskutočnenom iným veriteľom. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaná ako veriteľ si prihlásila svoju pohľadávku až po uplynutí zákonnej prihlasovacej lehote a ako podmienenú pohľadávku. Konštatoval, že už len naplnením jedného z dôvodov, sú veriteľove práva spojené s prihlásenou pohľadávkou zákonom obmedzené. Ak takémuto veriteľovi nepatrí v zmysle § 28 ods. 3 ZoKR hlasovacie právo a ani ďalšie práva spojené s prihlásenou pohľadávkou, tak potom mu nepatrí ani právo pohľadávku iného veriteľa poprieť. Nakoľko ZoKR uvedenú situáciu výslovne nerieši a tento úkon popretia nepovažuje za neúčinný, iba ukladá veriteľovi, ktorého pohľadávka bola popretá, podanie určovacej žaloby v zmysle § 32 ods. 9 ZoKR, súd vzhľadom na to, že k popretiu pohľadávky došlo subjektom, ktorý na to nebol oprávnený, žalobe bez ďalšieho v plnom rozsahu vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na §§ 255 a 262 CSP tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Na odvolanie žalovanej proti vyhovujúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 16CoKR/4/2018-175 z 23. októbra 2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil a žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. S odkazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil s tým, že ho označil za zodpovedajúce v plnom rozsahu požiadavke presvedčivosti podľa § 220 ods. 2 CSP. Len na zdôvodnenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia ďalej vyplýva, že sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca si prihlásil do konkurzu pohľadávku v základnej prihlasovacej lehote, že žalovaná si prihlásila do konkurzu svoju podmienenú pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehote, že správca v konkurze a veriteľ N.. T. G. pohľadávku žalobcu prihlásenú do konkurzu poprel. Správca v konkurze poprel poradie zabezpečovacieho práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX kat. úz. L., J. B. P. - rodinný dom s pozemkami a správca preradil pohľadávku pre účely poradia. Zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že s oneskorenou podanou prihláškou nie sú spojené všetky práva, ktoré zákon priznáva veriteľom zistených pohľadávok prihlásených v základnej prihlasovacej lehote. Zdôraznil, že ZoKR v

rámci ustanovení o prihlasovaní a popieraní pohľadávok presne stanovil právne postavenie veriteľa po jeho vstupe do konkurzu v ďalšej prihlasovacej lehote s tým, že takémuto veriteľovi nepriznal práva v konkurze s výnimkou základného práva na uspokojenie jeho pohľadávky pri naplnení účelu konkurzného konania s výnimkou základného práva na uspokojenie jeho pohľadávky pri naplnení účelu konkurzného konania definovanému v § 1 ZoKR. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že ustanovenie § 32 ods. 2 veta prvá ZoKR má charakter špeciality vo vzťahu k § 28 ods. 3 ZoKR. Vyslovil názor, že ustanovenie § 32 ods. 2 ZoKR je potrebné vykladať tak, že prihlásenú pohľadávku je oprávnený okrem správcu poprieť aj veriteľ prihlásenej pohľadávky, pričom musí ísť o veriteľa, ktorý svoju pohľadávku prihlásil v základnej prihlasovacej lehote a jeho pohľadávka bola v konkurze zistená. Konštatoval, že sa súd prvej inštancie v odsekoch 18, 19, 21 a 24 odôvodnenia podrobne zaoberal postavením žalovanej v konkurze z hľadiska aplikácie § 24 ods. 1, § 28 ods. 3 a § 32 ods. 2 ZoKR a oprávnenia žalovanej poprieť pohľadávku žalobcu prihlásenú do konkurzu a správne uzavrel, že žalovanej právo poprieť pohľadávku žalobcu nepatrí. Odvolací súd sa stotožnil so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl ÚS 14/2010 a Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/2004, na ktoré poukazovala žalovaná, súčasne však vyslovil názor, že aplikáciou a výkladom právnych predpisov, pod ktoré súd prvej inštancie podradil skutkový stav sporu, nedošlo k obmedzeniu práv žalovanej na súdnu ochranu. Ustanovenie § 32 ods. 2 veta prvá ZoKR nepredstavuje vo vzťahu k veriteľom, ktorí prihlásili svoju pohľadávku do konkurzu v ďalšej prihlasovacej lehote medzeru v právnej úprave. Žalovanej žiadne ustanovenie ZoKR nebráni v reálnom uplatnení práva na súdnu ochranu a je len k dispozícii žalovanej, aby svoje práva riadne, včas a za zákonných podmienok uplatnila tak, aby mohla tieto práva v konkurze, vrátane práva poprieť pohľadávku iného veriteľa, realizovať.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená právna otázka, či aj veriteľ, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty je oprávnený pohľadávku iného veriteľa poprieť a tiež otázka či aj veriteľ, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku ako podmienenú je oprávnený pohľadávku iného veriteľa poprieť. Dovolateľka uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie ako i odvolacieho súdu, že nemohla poprieť pohľadávku žalobcu z dôvodu, že žalovaná prihlásila svoju pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty a že pohľadávka žalovanej reálne nevznikla. Namietala, že z citovaného ustanovenia je zrejmé, že pohľadávku veriteľa je oprávnený poprieť ktorýkoľvek iný veriteľ prihlásenej pohľadávky, ktorým žalovaná nepochybne je. Na podporu správnosti jej názoru poukázala na rozhodnutie ÚS ČR Pl. ÚS 14/2010 ako aj nález ÚS SR II. ÚS 31/2004. Konštatovala, že interpretácia pertraktovaných ustanovení ZoKR uvádzaná súdom prvej inštancie ako i odvolacím súdom pre žalovanú znamená, že nemá žiadnu možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na súde, a to za situácie, keď sám úpadca vo vyjadrení k prihláseným pohľadávkam požiadal správcu o popretie pohľadávky žalobcu, a tento uvedenej žiadosti nevyhovel. Zotrvávala na názore, že ustanovenie § 32 ods. 2 veta prvá ZoKR má k ustanoveniam § 28 ods. 3 a 5 charakter špeciality. Vyjadrila nesúhlas aj so záverom súdu prvej inštancie v súvislosti s bodom 33 dôvodovej správy k novele ZoKR účinnnej od 1. januára 2012. Poukázala na to, že relevantné časti znenia návrhu novely ZoKR (§ 28, § 32 ods. 1 až 4 a 6 až 17 a 19, 20) prešli legislatívnym procesom bez akejkoľvek zmeny a sú súčasťou zákona č. 348/2001 Z.z. (správne zákona č. 348/2011 - poznámka dovolacieho súdu), ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2012 mení ZoKR.

6. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť. Vyslovil názor, že právne otázky formulované žalovanou riešia samotné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z.z. Uviedol, že zákon podľa jeho názoru dáva jednoznačnú odpoveď vo vzťahu k uplatňovaniu práv veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, resp. ktorý si prihlásil podmienenú pohľadávku. V súvislosti s odkazom žalovanej na rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. Pl. ÚS 14/2010 vyslovil názor, že je presvedčený, že práva žalovanej ako popierajúceho veriteľa neboli ani porušené ani odopreté. Právo veriteľa v konkurznom konaní nie je absolútne, podlieha určitým obmedzeniam a to aj v záujme právnej istoty a riadneho výkonu práv všetkých veriteľov, v danom prípade, je právo žalovanej popierať pohľadávku iného veriteľa viazané na zákonné podmienky a to aj na splnenie podmienky podať svoju prihlášku pohľadávky včas, t. j. v základnej prihlasovacej lehote.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

9. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného rozhodnutia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

10. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

12. Podľa ustanovenia § 432 ods. 2 CSP, dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. Podľa ustanovenia § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

14. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ založil prípustnosť svojho dovolania na ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

16. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn.

3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

17. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu. Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka po právnej stránke zásadný význam skutočne má. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa. Nesprávne právne posúdenie môže byť teda dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

18. Žalovaná podľa názoru dovolacieho súdu síce právne otázky náležite konkretizovala, avšak z obsahu dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na obidvoch žalovanou nastolených otázkach. Jedna z dvoch žalovanou formulovaných otázok sa týkala oprávnenia veriteľa, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku ako podmienenú, poprieť pohľadávku iného veriteľa. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd však založili svoje rozhodnutie okrem iného na tom, že pohľadávka žalovanej reálne nevznikla, teda, že žalovaná v zmysle § 28 ods. 5 ZoKR nepreukázala vznik podmienenej pohľadávky. Súdny teda konštatovali, že pre uplatnenie práva spojeného s podmienenou pohľadávkou je rozhodujúci jej reálny vznik, nestačí len potenciálna možnosť jej vzniku v budúcnosti z titulu zabezpečovacieho práva. Teda vyriešenie dovolateľkou vymedzenej otázky podľa názoru dovolacieho súdu nevedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

19. Za dovolacím súdom dosiaľ nevyriešenú označila žalovaná otázku, či aj veriteľ, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty je oprávnený pohľadávku iného veriteľa poprieť. Žalovaná takto náležite konkretizovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom. V ďalšom bolo potrebné posúdiť, či ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil. Najvyššiemu súdu nie sú známe žiadne rozhodnutia, stanoviská najvyššieho súdu, ktoré by dovolateľkou vymedzenú právnu otázku riešili. Ani žalobca netvrdil, že by takéto rozhodnutie v praxi už existovalo. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v situácii, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej je v danom prípade procesne prípustné; následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či skutočne ním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Žalovaná za podstatu nesprávnosti právneho záveru odvolacieho súdu považuje to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil právo veriteľa, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, poprieť pohľadávku iného veriteľa.

20. Žalovaná v dovolaní poukazovala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/2004 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 14/2010. Dovolací súd sa rovnako ako súd odvolací stotožňuje so závermi, ktoré vyslovil vo svojom rozhodnutí Ústavný súd Slovenskej republiky (nález sp. zn. II. ÚS 31/2004) ako aj Ústavný súd Českej republiky (nález sp. zn. Pl. ÚS 14/2010), týkajúcimi sa jednak interpretácie zákonov ústavne súladným spôsobom a to predovšetkým v prípadoch, v ktorých nejednoznačné znenie navzájom súvisiacich zákonov pripúšťa viaceré výklady a výsledky interpretácie a ďalej, že ak má každý podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd právo domáhať sa ochrany svojich práv na súde alebo inom orgáne, pričom podmienky a pravidlá realizácie tohto práva stanoví zákon, potom takýto zákon vydaný na základe ústavného splnomocnenia, nemôže nárok každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde alebo inom orgáne, v tej ktorej situácii celkom negovať, tým teda ústavne zaručené právo poprieť. Dovolací súd, tak ako súd odvolací je však toho názoru, že interpretácia ustanovení ZoKR, uvádzaných súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom neznamená pre žalovanú, že nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Dovolateľke žiadne ustanovenie ZoKR nebráni v reálnom uplatňovaní práva na súdnu ochranu a je len v jej dispozícii, aby svoje práva riadne, včas a za zákonných podmienok uplatnila tak, aby mohla tieto

práva v konkurze, vrátane práva poprieť pohľadávku iného veriteľa, realizovať. Ak žalovaná zmeškala zákonnú lehotu, na zmeškanie ktorej viaže zákon stratu niektorých práv veriteľa, žalovaná si sama ako veriteľ privodila stratu svojho práva na popieranie pohľadávok, a teda nemôže sa dovolávať skutočnosti, že jej ústavné práva boli porušené, pokiaľ sa týka jej práva popierať pohľadávky iných veriteľov. Je pravdou, že sa v bode 33 (týka sa §§ 28 až 32 ZoKR) dôvodovej správy zák. č. 348/2011 Z.z., ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2012 mení zák. č. 7/2005 Z.z. uvádza, že veriteľ, ktorý však prihlási svoju pohľadávku po základnej prihlasovacej lehote, stráca akúkoľvek možnosť ovplyvňovať priebeh konkurzu, nakoľko s oneskorene prihlásenou pohľadávkou nebudú spojené hlasovacie práva. Zo znenia § 28 ods. 3 ZoKR, účinného od 1. januára 2012, však nepochybne vyplýva, že neskoršie doručenie prihlášky správcovi má negatívny dopad nielen na hlasovacie právo, ale aj ďalšie práva spojené s prihlásenou pohľadávkou. Veriteľovi, ktorý prihlási svoju pohľadávku po základnej prihlasovacej lehote aj podľa názoru dovolacieho súdu zostáva iba právo byť uspokojený v rámci konkurzu, ale nemôže svojimi úkonmi aktívne ovplyvňovať jeho priebeh. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene tvrdí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom posúdení veci. Správny je právny záver odvolacieho súdu, že dovolateľka, ktorá si svoju pohľadávku neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote, nebola oprávnená v zmysle § 32 ods. 2 ZoKR poprieť pohľadávku žalobcu. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

21. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.